

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 129

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
POSLOVALNICA: 25-67 in 28-67
CELIJE: Prešernova 8, tel. 280
POŠTNI ČERKOVN: RACUN 11.406

Maribor, ponedeljek 10. junija 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din

Cena
din 1.—

Bitka za Francijo

Bitka med Nemci in zavezniki se bije sedaj od morja do Švice in pri spopadih sodeluje okoli 4 milijone vojakov - Doslej ta največji in najstrašnejši spopad v človeški zgodovini še ni odločen

NEMSKA OFENZIVA V FRANCJI JE PO SOGLASNIH POROČILIH Z VSES STRANI DOSEGLA NAJSTRAHOTNEJŠI VISEK, KI JE SPLOH MOGOČ. BOJI SE NADALJUJEJO NA VEČ STO KILOMETROV DOLGI FRONTI BREZ PRENEHANJA IN VANJE POSEGAJO OGORMNE MNOŽICE VOJASTVA, MOTORNIH BOJNIH VOZ IN LETALSTVA. KER BOJNE SILOVITOSTI NE BO VEČ MOGOČE STOPNJEVATI, SE SPLOŠNO PRČAKUJE, DA MORA PASTI V NAJKRAJSEM ČASU ODLOČITEV, KI BO MORDA USODNE VAŽNOSTI ZA VSO NADALJNJO VOJNO.

Sinočnje francosko poročilo

PARIZ, 10. junija. Havas. Sinočnji francoski komunikacijski javlja med drugim: Kakor je bilo davi predvideti, je sovražnik napad razširil na vso fronto od morja do Montmedya v Argonnih. Na severozahodu je eni sovražni skupini, ki se je včeraj pretokla čez reko Bresle do Forges-les-Eaux, uspelo priti do Rouena in so izvidnice te skupine dosle predmestje Rouena in dalje proti vzhodu Giseaux. Vendar so jih naše čete obkolile in od odzadja popolnoma odrezale. Poskus teh skupin prekoračiti reko Seino, je bil zavrnjen. Na odseku Montdidier-Noyon je bil sovražni pritisk včeraj mnogo manjši, kakor prejšnji dan. Pač pa je na novo vzplam-

Položaj po francoskih vesteh

PARIZ, 10. junija. Havas. Nemško vrhovno poveljstvo pravi, da je sedanja velika bitka odločilna. Nemški načrt pa se ni uresničil. Ogromni napori nemških armad, ki štejejo 1.800.000 mož, niso doveli do zloma francoskega orožja, nasprotno, na mnogih točkah je bil njihov napad popolnoma blokiran in onеспособljen na najbolj efektan način. Posebno uspešni so bili Francozi v Champagne, kjer so preprečili nakane 40 sovražnih divizij, ki so hotele naglo predreti proti Parizu. Edini rezultat ogromnih sovražnih naporov je, da so utrdili dva mostobrana na plitvih krajih reke Aisne. Položaj teh dveh mostovnih križišč je pa za Nemce še vedno kritičen, ker prehajajo francoske čete neprestano v protinapade. Na tem delu bojišča je prišlo tudi do novega načina bojevanja. Nemci so namreč soustili padalce, prve na francoskih tleh. Ti pa niso uspeli, ker niso naleteli na krajevne

Angleško vojno poročilo

LONDON, 10. junija. Reuter. Po položaju kakšen je bil davi, nemška ofenziva ne le, da ni uspela, ampak se je Francozom nasprotno posrečilo nemško prediranje povsod ustaviti, oz. vsaj kontrolirati. Edino na zahodu so imeli Nemci nekaj uspeha. Eni izmed sovražnih motoriziranih kolon je uspelo predreti do Rouena in do Gizeauxa. Zadnji imenovan kraj, je od Pariza oddaljen komaj 63 km. Vendar pa se je posrečilo francoskim četam to maloštevilno kolono obkoliti in jo popolnoma odrezati. Dalje proti vzhodu je včeraj vzplamtela velika bitka v Argonnih, ki še traja. Tudi v okolici Soissons so imele nemške oklopne divizije nekoliko uspeha. Toda v Champagni so Francozi enega največjih napadov zavstavili s silovitim protinapadom, ki je imel uspeh. Medtem, ko je vzplamtela bitka na vsej fronti od morja do Montmedya, je davi nastal strahovit topniški ogenj na celi Maginotovi črti noter do Švice. Nemci imajo strašne izgube. Doslej so izgubili nad 1000 tankov, in sicer v prvih 5 dneh »bitke za Francijo« so utrpeli Nemci 400.000 mrtvih, tako, da se je njihovo število mrtvih od 10. maja do danes dvignilo na 900.000. Medtem pa opravljata zavezniki letalstvo nenehoma svojo službo. Tako sta tudi v teku preletke noči bombardirali fronto, zaledje za fronto ter notranjost Nemčije, zlasti Porrenjsko Prusijo in Porurje. Dalje koncent-

tela bitka v Argonnih med krajema Chateau Parclens in Saint Populeux. Pri Soissonsu je sovražniku uspelo prekoračiti reko Aisno, toda smo ga zadržali. V Champagni pa je uspelo našim četam sovražnika zavrniti. Oči Aisni so se izkrcali nemški padalci, ki pa smo jih obkolili. Nemške izgube so ogromne. Naše letalstvo je nenehoma uspešno sodelovalo z našimi kopnenimi silami in se je živahno udeleževalo tudi pri bombardiranju sovražnega zaledja. Naše čete se kljub utrujenosti borijo dalje z največjo vztrajnostjo in podjetnostjo. Izgube sovražnika na materialu so ogromne.

sodelavce kakor na Norveškem in Holandskem. Padalci so bili obkoljeni severno od Vouziersa. V srednjem teku Aisne pri Chateau Parclens je nastala mrtva cona 35 km dolžine, kjer edino so mogli Nemci z motoriziranimi oddelki dalje. Sovražnim lahkim motoriziranim oddelkom in pehoti pa ni uspelo, vzpostaviti zveze s prednjimi tanki, kar je preprečil naš navzkrižni artilerijski ogenj. Preprečen je bil tudi sovražni predor v dolini Andele tja do predmestja Rouena ter po dolini Epte do Gisorsa, kjer gre le za predore posameznih tankov, brez vsakršne zveze z močnejšim zaledjem. Je to neke vrste konjenice, ki ji je uspelo predreti globoko od glavnine. Njih cilj je le, zanesti zmeh v nasprotnikove vrste. Tak način bojev uporabljajo Nemci na bojiščih ob spodnji Seini. Predor do predmestja Rouena je tedaj le postranskega pomena.

tracije čet v Ardenih, benclinske tanke v Belgiji, zlasti v Gentu, letališče v Holandiji, posebno v Eindhovenu. S teh polletov so se vrnila vsa letala.

Sovjetska sodba o sedanjem položaju

Opis 'Bitke za Francijo' - Odpor proti zadnjim „monakovcem“ - Italijanska taktika v sovjetski luči - Preokret v Ameriki

MOSKVA, 10. junija. Tass. Velika »bitka za Francijo« se je pričela z velikansko artilerijsko pripravo in silnimi zračnimi napadi. Bitka divja že pet dni z nezmanjšano silo. Po obsegu je sploh največja bitka v zgodovini. Vendar se nemškemu napadu doslej še ni posrečilo izsiliti odločitev. Neglede na to, pa je položaj francoskih sil skrajno težak, čeprav so te sile prvovrstno opremljene. Odločitev bi zamogla pasti šele prihodnje dni. Splošno pričakovanje je, da se bo Weygandu posrečil nov »čudež na Marni«. Vzporedno s to novo ofenzivo trajajo medsebojni zračni napadi nepretrgano že peti dan in peto noč. Nemci bombardirajo zlasti aerodrome v Angliji ter letališča v Angliji in severni Franciji, zavezniško letalstvo pa bombardira zlasti benclinske zaloge in dovoz benclina in čet, v notranjosti Nemčije.

Nemška bojna poročila

BERLIN, 10. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča znova so veliki uspehi. V prvih štirih dneh ofenzive ob Sommi in Oisi so naše pehotne čete v zvezi z oklopnimi divizijami in letalstvom zdrobi elmočne sovražne oddelke. Pristanišče v Cherburgu je bilo z uspehom napadeno iz zraka. Sovražnik je izgubil 58 letal. Na Severnem morju so naše bojne enote uničile neko angleško matično ladjo za letala, nekega sovražnega rušilca, neki veliki transportni parnik, neko cisternsko ladjo in neko lovilko podmornic.

BERLIN, 10. jun. NDB. Berlinski listi se bavijo z uspehi na zahodnem bojišču in pravijo, da se Weygandova črta na Sommi in Aisni, kjer je generalnim na-

meraval zadržati naval, ni obnesla. Nemško poveljstvo je samo po sebi računalo s tem, da bo sovražnik daleč za prednjimi postojankami organiziral odpor proti tanko min jih uničil. Izredno živah in hraber odpor posameznih francoskih polkov ni nič pomagal. Francoski divizije, ki so imele nalogo, braniti ta obrambni pas, so razbite. Tudi rezervne čete, ki so jih vrgli Francozi v boj, so se morale umakniti. Weygandovo mnenje, da bodo Nemci napadli na nepretrgani črti fronte, kakor je to bilo v svetovni vojni, se je izkazalo za zmotno. Weygand mora priznati nemške uspehe na spodnjem delu Seine, njegov načrt ni uspel, novega težko sestavi, ko se javljajo nemški napadi tudi na drugih delih fronte.

od tega samo na odseku med morjem in Oiso 45 do 50 divizij.

Gre za zadnji četrt ure

PARIZ, 10. junija. Havas. Včeraj je izdal general Weygand novo dnevno povelje na armado, ki se glasi: »Nemška ofenziva se je raztegnila na vso fronto med morjem in Montmedyem, jutri pa se bo razširila vrhovna komanda. Častniki, podčastniki, vojaki! Varnost domovine zahteva ne le vašo požrtvovalnost, ampak celo individualno iniciativo vsakogar. Zavedajte se, da so Nemci vrgli v boj vse, kar imajo. Gre še za zadnje četrt ure. Vstrajajte!

STRLJANJE SE SLIŠI V PARIZ

PARIZ, 10. junija. Havas. Davi ob 7 uri zjutraj je bilo čuti v Parizu ogenj težke artilerije s fronte. Nad Parizom neprestan obruljo lita.

CENITVE IZGUB

PARIZ, 10. junija. Ass. Press. Francoski eksperti so sinoči cenili, da so Nemci izgubili v zadnjih 5 dneh 400.000 mrtvih. Od 16. maja imajo Nemci 900.000 mrtvih. Tudi so izgubili v 5 dneh 1000 tankov.

Klasično vojskovanje

PARIZ, 10. junija. Ass. Press. Novi francoski obrambni sistem je prisilil nemško vrhovno vodstvo na spremembo taktike tako, da so opustili napade izključno oklopnih divizij in seje morala nemška taktika vrniti na stari klasični stil z množestvenimi napadi pehote. Nemška komanda se je k temu načinu bojevanja odločila potem, ko je Francozom uspelo v ozadju v pasteh za tanke, s 75 mm topovi in zračnimi napadi samo v zadnjih 5 dneh uničiti nad 1000 nemških tankov.

TOPNIŠKI OGENJ NA MAGINOTOVI ČRTI

BASEL, 10. junija. Reuter. Davi pred zoro ob 2. uri zjutraj je začel strahovit topniški ogenj na Maginotovi črti. Obstreševanje Maginotove črte traja že celo jutro. To je doslej najhujši topniški ogenj od začetka vone.

ŠTEVIL OBOJNIH DIVIZIJ

PARIZ, 10. junija. Vojaski strokovnjaki cenijo, da se udeležuje nemške ofenzive na odseku med morjem in Montmedyem, širokem 333 km, 90 do 1000 divizij.

Ena izmed političnih posledic poraza v Dunkerqueu je odstop Daladierja in preosnova francoske vlade. Mnogo se znači nezadovoljstva proti še preostalim »monakovskim« ministrom, tako v francoski kakor v angleški vladi in niso izključene še nadaljnje spremembe. To bo prišlo brez dvoma do izraza tudi na jutrišnjem sestanku angleškega parlamenta. Italijanski kabinet se 4. junija še ni mogel odločiti. Jasno je celo navadnemu človeku s ceste, da italijanska igra ni drugega kakor bluff. Gre za to, da se pridobi na času, dokler se ne bo pokazalo komu v korist se odloči sedanja velika bitka v Franciji. Pred tem časom ni pričakovati italijanske odločitve. Med tem pa so italijanske vojne priprave v polnem teku: zatemnitve, vpoklici v masah, protiletalske vaje itd. Francija in Anglija sta pokazali v zadnjem času opetovano voljo, da se z Italijo sporazumeta. Rey-

nud je podal o tem samo v zadnjih dneh že dve javni izjavi. Vendar Italijanska vlada ne kaže nobene pripravljenosti te ponudbe upoštevati. Na drugi strani pa kažejo USA naraščajočo voljo ne le pomagati zaveznikom z bistvenimi dobavami vojnega materiala, ampak tudi razširiti organizacijo obrambe vse zahodne poloble na Srednjo in Južno Ameriko. Zlasti pridejo tu v poštev države Mexico, Venezuela, Panama, Ecuador, Costa Rica in Brazilija. Poleg vseh, ki je bila odobrena Rooseveltu, je bilo odobreno vojni mornarici še en in pol milijarde dolarjev. Lastnik lista »Chicago Daily News«, polkovnik Knox zahteva, da se zaveznikom takoj odpošljejo letala in rušilci. Enake zahteve postavljajo številni javni delavci USA. Vodja kampanje za raztegnitev političnega in gospodarskega vodstva USA na Centralno in Južno Ameriko pa je dr. Clepper.

Italija v vojni pripravljenosti

Baje bo drevi le spregovoril Mussolini Obojestranske priprave v Afriki - Sovjetska zveza je dala Turčiji proste roke za vstop v vojno na strani zaveznikov

RIM, 10. junija. Ass. Press. Po najnovejših informacijah, bo Mussolini le govoril, in sicer drevi. Kakšnega značaja bo njegov govor, ni znano. Dočim menijo eni, da bo stavil zaveznikom ultimativno zahtevo za izpolnitev italijanskih zahtev trdijo drugi, da bo stavil celo tudi mirovni predlog v imenu Nemčije in Italije. Pozvana naj bi bila posebno Francija, da sklene z Nemčijo separaten mir. V naspornem primeru bo takoj vstopila v vojnotudi Italija. Tretji pa pričakujejo, da bo Mussolini drevi že sporočil vstop Italije v vojno. Vojne priprave se nadaljujejo z največjo naglico. Italija je dejansko na znotraj že v vojnem stanju. Včeraj je bil prekinjen tudi ves železniški promet s Francijo. V Vatikanu se prav tako naglo pripravljajo na vojno s tem, da so pomnožili straže in pospešili kopanje skri vališč pred bombnimi napadi.

Sele v drugi fazi vojne?

RIM, 10. junija. Stefani. Včeraj je imel glavni urednik lista »Il Telegrafo«, Ansaldo, svoj običajni nedeljski nagovor na italijansko vojsko. Glavne misli so: Odpor francoske vojske sile se lomi pod silnimi udarci nemške vojske. Pričakovati je v kratkem, da bo fronta predrta in da se bodo morali Francozi umakniti ne samo na Marno, ampak tudi celo za Pariz na Loire. Dejstvo je, da so Francozi prepuščeni sami sebi, in vse govoričanje angleških listov o angleški pomoči ni drugega, kakor goło govoričanje. Vse to pa je komaj prva faza sedanje vojne. Ta faza bo izpolnjena verjetno še z zelo trdimi boji, vendar to nič ne spremeni na dejstvu, da je ta faza le prelodij v drugo glavno fazo te vojne. Z vojaškim porazom Francije bo prva faza zaključena, nakar se začne druga in glavna faza:

generalni napad na Anglijo. Angleški imperij je mogočen in njegova sila je še nedotaknjena. Bo to strašna borba, predno bo mogoče tako silo zrušiti. In sedaj čutim skozi eter, da me vprašujete: In mi? Potrpljenje, vojaki! Tudi za nas pride čas. Mi bomo vstopili v vojno, ko se začne ta druga faza! Naš čas bo tedaj, ko bo treba zrušiti Anglijo. To pa zaradi tega, da osvobodimo Sredozemlje za nas od neznanega gospodarstva angleške plutokracije, čije gospodstvo je trajalo že nekoliko predolgo. In tedaj bo nastala borba, v teku katere bodo vaše matere in zaročenke prav tako ponosne na vas, kakor so sedaj ponosne nemške matere in zaročenke na nemškega vojaka. Kdor zna gledati, ta tudi ve, kaj pomeni imenovanje generala de Bona, kar tiče začeta našega udarca.

Italija odklanja posredovanje

RIM, 10. junija. Ass. Press. Italijanski listi odločno zavračajo vse vesti o kakih razgovorih med Italijo in Ameriko zaradi preprečitve vstopa Italije v vojno in pravijo, da Italija ne sprejema in ne bo nikoli sprejemala nobenih nasvetov ali intervencij, ker je njena odločitev le njena

lastna zadeva, ki se nikogar drugega ne tiče. Ta odločitev je že storjena in je ni več mogoče spremeniti. V zvezi s tem je pričel italijanski tisk tudi že kampanjo proti Zedinjenim državam, ki jih napada zaradi njihovega podpiranja zaveznikov.

Gibanje ob mejah Abesinije

PARIZ, 10. junija. United Press. »Il Popolo d'Italia« piše, »da bo že v naj-

krajšem času dan ukaz za vojaški nastop Italije, prvi udarec proti zaveznikom

pa bo izvršen v Afriki.« Vendar pa je treba ugotoviti, da se pojavlja v Italiji že vznemirjenost zaradi položaja italijanske Vzhodne Afrike, posebno zaradi incidentov, ki se vedno bolj množe na mejah in zaradi zbiranja vedno večjih zavezniških čet v Keniji in drugod. Zatrjuje se dalje, da se v Keniji zbira večje število Abesincev, ki bodo tako priključeni angleški vojski, ki bo imela nalog vdreti v Abe-

sinjo. Ni izključeno tudi, da bo abesinske čete vodil sam cesar Haile Selassie. Abesinci se zbirajo tudi v Sudanu.

LONDON, 10. junija. Razpravljajo o verjetnosti skorajšnjega oboroženega nastopa Italije, izražajo angleški listi trdno prepričanje, da so ukrepi, ki so jih zavezniški storili, za ta primer tako, da ne bodo mogoča presenečenja.

Turčiji zavarovan hrbet

CARIGRAD, 10. junija. Exchange Telegraph. V zadnjem trenutku je nastal velik prevrat v odnosih med Turčijo in Sovjetsko zvezo. Ugotoviti je mogoče, da je dosežen med Ankarom in Moskvo sporazum, po katerem je zavarovan hrbet

Turčije za primer vstopa v vojno po pričetku italijanske akcije. Iz izjav turških državnikov je dalje mogoče sklepati, da bo Turčija v polni meri izvršila svojo dolžnost naproti zaveznikom.

NOVA PONUDBA ZAVEZNIKOV

RIM, 10. junija. Stefani. Ministrski predsednik Mussolini je prejel novo ponudbo zavezniških vlad o ureditvi nadzorstva nad tihotapskim blagom.

MEDSEBOJNE GROŽNJE

RIM, 10. junija. Ass. Press. Med angleškim in italijanskim tiskom se je pričela celo že polemika o vprašanju bombardiranja Italije iz zraka. Na neki dopis v londonskem »Daily Mailu«, v katerem je izraženo mnenje, da bi bilo treba takoj po vstopu Italije v vojno bombardirati iz zraka poleg drugih italijanskih mest tudi Rim, pravi »Il Giornale d'Italia«, da se Italija te grožnje ni ustrašila, da pa bi v tem primeru italijansko letalstvo takoj v še večji meri napadlo in bombardiralo London.

SOVJETSKO MNENJE

LONDON, 10. junija. Reuter. Tudi sinoči je kazal ruski radio nezmanjšano zanimanje za vprašanje vstopa Italije v vojno. Npovedovalec je dejal, da kažejo najnovejši dogodki na to, da Italija glede tega vprašanja nadaljuje svojo igro. Italija bo določila svoje stališče šele tedaj, ko bo že popolnoma jasno, komu se bo

zmaga nasmešila v teku velike »bitke za Francijo«. Italijansko postopanje ni torej nič drugega kakor bluff. Anglija in Francija sta ponovno izrazili pripravljenost za mirno rešitev spora z Italijo. Toda doslej Italija ni pokazala želje, da bi te ponudbe poslušala.

ZA NICO

MILAN, 10. jun. Stefani. V fašističnem domu je pred veliko množico poslušalcev govoril državni podtajnik za kooperacije Amicucci in poudaril velike zgodovinske, patriotske in duhovne zveze Nizice z Italijo. Na duceja je naslovil v imenu Italije apel, da to zibelko gariboldinskega gibanja priključi Italiji.

HUMORISTIČNI LEPAKI

RIM, 10. junija. Ass. Press. Davi so se pojavili po zidovih značilni lepaki, ki vsebujejo vabilo na poroko imepriatne Nemčije z imperijalno Italijo, ki bo junija v Parizu. Poročni gostje bodo luxenburška princesa, poljski vojvoda, grofica norveška, markiza holandska itd. Medeni mesec bosta ženin in nevesta preživela v Londonu, nakar pojdeta na ženitovanjsko potovanje v Gibraltar, Suez, Džibuti, Korziko, Nico, Savojo, Tunizijo in Mažo.

Nov letalski napad na Berlin

Angleži, Francozi in Nemci poročajo o velikih bojnih akcijah letalstva na fronti in v zaledju

LONDON, 10. jun. Reuter. Več eskadrilij francoskih hidroplanov je uspelo v v Petek ponoči doseči Berlin in bombardirati tvornice vojne industrije v berlinskih predmestjih.

ANGLEŠKA POROČILA

LONDON, 10. jun. Reuter. Letalsko ministrstvo sinoči objavlja: Včerašnja noč so naši bombniki bombardirali bencinska skladišča v Gentu. Uspeh je bil tolikšen, da so sledeče eskadrilije dovršile bombardiranje v svitu požara, ki ga je zanelila prva eskadrilija. Nadalje so naši bombniki bombardirali Essen, Düren, Neukirchen, ter Eindhoven na Holandskem, dalje letališče v Amiensu ter Abbevilleu, ter zbirališča čet v Ardennih. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila. Naši lovci so bili ves dan aktivni. 8 Huuricanov je napadlo 20 Messerschmittov, ki so jih opremili Heinkele od katerih so sestrelili 6 Heinkela in 1 Messerschmitt. Izgubili smo 2 letala. Naša borbena letala so uspešno napadala kolone motoriziranih oddelkov ter rušila mostove, železnice in ceste.

LONDON, 10. jun. Reuter. Angleška letala uspešno nadaljujejo svoje polete v nemško zaledje in so uničila že vrsto sovražnih zalog bencina. Tudi v Gantu in Valenciennesu pričajo večdnevni ogromni požari o uničenju velikih zalog goriva. V rani zori so najtežji angleški bombniki leteli nad severno Francijo ter uničili sovražniku mostove, ceste, predore in druge nujne naprave za reden dovoz na fronto.

LONDON, 10. jun. Havas. Angleška letala so uničila velike transporte nemških sovražnih čet v zaledju in vrgla v zrak veliko skladišče sovražne municije v Abbevilleu.

FRANCOSKO POROČILO

PARIZ, 10. junija. Francosko letalsko ministrstvo sinoči objavlja: Naše letalstvo je tekom dneva in noči nadaljevalo uspešno sodelovanje s kopnenimi silami. Razrušilo je komunikacije ter uničilo sovražne oklopne kolone. Bombardiralo je zlasti sovražnika pri Laonu, Hanu, Peronneu in St. Quentinu. Pri tem je odložilo 30 ton bomb. Z bombami in ognjem iz strojníc je obsipalo sovražne kolone ter jih razpršilo.

la. Našim lovcom in protiletalskim topovom je uspelo sestreliti večje število sovražnih letal, vendar podrobno število še ni znano.

NEMŠKO POROČILO

KASSEL, 10. junija. DNB. Naš mestom je letelo sovražno letalo in odvrlo pri Nieder Welmaju več bomb. Zažigalna bomba je padla na neko privatno stavbo, ostale niso napravile škode. Človeških žrtve ni bilo.

Vsa Amerika za pomoč zaveznikom

LONDON, 1. junija. Exchange Telegraph. Po poročilih iz Amerike so Zedinjene države dejansko že prešle iz nevtralnosti v položaj nevojskujoče se države. Pošiljanje orožja, posebno letal, se neprenehoma nadaljuje. Vse kaže, da bodo poslana zaveznikom tudi letala, ki so jih naročila v Ameriki nevtralne države, posebno švedska. Tudi »New York Times« razpravljajo o ogromni spremembi, ki je nastala v javnem mnenju Zedinjenih držav, in pravijo: Sedaj ve že ves svet, da gledamo v oči revoluciji, ki se po svojem obsegu, po svoji silovitosti in po svojih ciljih ne da primerjati z nobeno drugo revolucijo v dosednji zgodovini.

V nobeni državi na svetu ni v teku zadnjih mesecev, posebno pa zadnjega meseca, nastala taka ogromna sprememba v javnem mnenju, kakor v Ameriki. Ameriško ljudstvo ju doumelo, da ne more biti govora ne o varnosti ne o miru na svetu, dokler vlada kaos revolucije. »New York Herald Tribune« pa pravi, da mora biti v sedanjih časih v Belj hiši človek ljudstva, ne pa kakšen vizionar. Zahvaljen bodi Bog, Roosevelt se je nazadnje le odločil za akcijo! Vsa država odobrava njegovo odločnost in podpira ga bo po vseh svojih močeh, da se nudi zaveznikom pomoč brez vseh ozirov na formalna vprašanja nevtralnosti.

Nosilec letal „Glorius“ potopljen

BERLIN, 10. junija. Ass. Press. Angleški nosilec letal Glorius, ki je veljal 20.000.000 dolarjev in ki je imel posadko 1200 mož, je bil po nemških poročilih potopljen od 2 nemških linitjskih ladij »Gneisenau« in »Scharnhorst« v soboto

srma »Courageous«, ki so ga Nemci potopili lani septembra. Prav tako trde Nemci, da so potopili enega rušilca ter 21.000 tonsko transportno ladjo »Orama« in tankovsko ladjo za olje.

LONDON, 10. junija. Reuter. Britanska

admiraliteta javlja, da je v soboto prišlo v Severnem morju do kontakta med britanskim in nemškim brodom. Dokler ne prispejo podrobnejše vesti ni mogoče dati natančnejših objav. O nosilcu letal v komunikaciji ni nikake omembe.

Norveška kapitulirala?

STOCKHOLM, 10. jun. DNB. Norveški zunanji minister Koht je preko radijske postaje v Tromsø javil, da je norveški parlament 9. junija sklenil ustaviti sovražnost. Parlament je prav tako sklenil, da se norveški kralj in vlada umakneta iz države.

STOCKHOLM, 10. jun. DNB. V sklepu parlamenta je bilo, da tudi vrhovni poveljnik norveške vojske, general Ruge zapusti državo. Ruge je pa odplnil, da bi zapustil deželo n j začel pogajanja z nemškim poveljnikom čet na Norveškem.

Drevi govori

Roosevelt

WASHINGTON, 10. jun. Reuter. Drevi ob 23.15 po Greenwichu bo govoril Roosevelt po radiu. Govor bodo orenasale vse postaje v več jezikih. Zadnje dni je bil v prezidentovi drži tudi Aleksander Cirke, ameriški poslanik v Berlinu, ki je prinesel Rooseveltu važna poročila.

ITALIJANSKI PARNIK ZADRŽAN

PANAMA CITY, 10. junija. Ameriške oblasti so izdala obsežne varnostne ukrepe napram italijanskemu prekoceanskemu parniku »Conte Biancamano«, o katerem se je pojavil sum, da bi mogel biti trojanski konj. Dovolili mu niso, da bi bil pristal ob pomolu, marveč se je moral usidirati 2 milj izven pristanišča. Panamski listi trde, da ni slučaj, da je ta ladja prav sedaj poskušala zapluti v Panamski prekop.

Novice

Meja na Kobanskem potrebna pomoči

Mejaška planina Kobansko, je v suhih letih našega gospodarstva izgubila mnogo svoje zlate gospodarske osnove — gozda in lesa. Ponekod niso več sekali, prav strigli so planino. Popustljivost, in mogoče prevelika obzirnost je vzrok velikih golih lis na planini. Planina je osirotela, zemlja je izgubila svoje drevo, voda je zagospodarila! Danes posledice trpita enako planinec, ko voda ruši zemljo, in poljanec, ko ob vsakem pljuskcu trepetu pred povodnijo. Sedanji čas nudi redkemu potniku križem po Kobanskem žalostno sliko gozdnega gospodarskega življenja. Neverjetno, a resnično je, da se seka les debeline telefonskih drogov. Kobanski gozdni, posebno v vzhodni polovici so tako bogi, da je že tukaj čas, ko ne bo nič več kinalu za poseko ali redčenje. Zaščito bo dobil naš gozd takrat, ko bo opoldanski zvon mu klenkal »pozno smo se nate spomnili«. Brez dovoljenja logarja ne sme v bodoče pasti nobeno drevo! Gozd ni samo last posestnika, to je lastnina vsega našega naroda. S prav nekim občudovanjem gledamo danes lesenega orjaka, srednje debeline 30 cm, ko ga koleselj vozi po naši dolinski cesti. Pred leti je bilo to nekaj običajnega, sedaj redkost. Nekaj orjakov črnega leša raste še v gozdovih

kobanskih posestnikov, čijih srca so ohranila ljubezen do lasti svojega roda ter niso ista napolnjena s pojmovanjem samo hipnih materialnih dobrin. Ni mnogo takih, ki bi razumeli klic naše prirode »ne ropajte življenja naši sušnici«.

V mračni dobi sedanje negotovosti opazimo nekaj, kar da posebno značilnost trenutnemu času. Kljub temu, da je le malo lesnega blaga, in ima poslednji imetek gozda prav vabljive cene, mora lesni posredovalec imeti ponekod prav poseben dar govora, da se posreči trgovina. Naravni kapital kaže svojo istinito vrednost. Marsikateri je odložil morilno sekiro, in prav cene v porastu čuvajo življenje gozda. V trezni presoji niso redki oni, ki obujajo pravično kesanje radi prevelikega sekanja v minuli dobi.

Drugače je tam, kjer je številna rodbina in pri hiši še starejši rod. V začetku gospodarjenja je bilo nujno misliti na prirastek delovne domače sile. Ako postanejo roke za vsako delo dovoljno krepke, je delo hitro izvršeno, preostaja delovne moči. Skopa planinska zemlja ne nudi dovolj kruha močni rodbini, zato mora nekdo z grude v mestne tovarne. Le eno rod bino more prehraniti dom, ostalo mora

oditi, tu ne pomaga lepa romantična beseda o lepoti podeželja in njega zdravega dela, resnica je. Stalen kruh in delo vodi korak življenja našega gorjanca. V pomankanju, ko ljudje iščejo okoli hišnih oglov zasilnega dela, mora za potrebe žolodca pasti poslednje drevo, to je zahteva življenja.

Posledice so vidne na deželi. Družine imajo vedno manjši prirastek, s tem se vidno manjša življenjska sila našega naroda. Kobanec pojde rad v mestne tovarne, skromen zaslužek je še vedno mnogo boljši od zaslužka hlapca na deželi, misli tudi lahko na zgraditev lastne družinske sreče. In še nekaj, v mestu ima zdravnika, zdravila, bolnišnice, dočim je doma v planini prav razkošnost ali luksuz poklicati in imeti v daljši bolezni skrbno zdravniško nego. Bridko je slišati, da naš Kobanec živi in umre kakor njegovi predniki v davni.

Naša meja je potrebna pomoči, treba bo mejaša poučiti v umnem gospodarstvu in gozdarstvu. Končno napraviti smotrni načrt javnih del za več let naprej, preskrbeti denar ter ga izvršiti. Malemu človeku bo preskrbljen zaslužek, izvršeno delo bo koristilo naprednemu gospodarstvu.

Hardečan.

Ljubljana

Tekmovanje pevcev in pevk v ljubljanski operi

K razpisu tekmovanja pevcev in pevk, kateremu se lahko prijavijo vsi, ki imajo lep glas in namen posvetiti se gledališču, objavljamo še sledeče zanimive podrobnosti:

Kakor je bilo že objavljeno, gre za to, da spoznamo gledališki strokovnjaki lepe glasove in jih obdrže v evidenci oziroma jim dajo vzpodbudo za nadaljni študij. To tekmovanje je namenjeno predvsem pevcem z dežele, ki sodelujejo pri kakršnih koli pevskih oziroma cerkvenih zborkih. Ker je zanimanje za to tekmovanje veliko in so se pričeli pevci že prijavljati, sporoča uprava Narodnega gledališča v Ljubljani, da zadostujeta za udeležbo pri tekmih dve pesmi, ki ju bo moral tekmovalec zapeti. Spremljava bo s klavirjem. Pesmi sta lahko narodni ali kompozicije kakega našega slovenskega ali tujega

skladatelja, lahko pa tudi operni ariji ali eno in drugo. Podeželskim pevcem bodo vodje zborov ali organizisti lahko svetovali prikladne skladbe.

Opozorjamo, da bo **pevska tekma v Operi dne 23. t. m. ob 20. uri zvečer** in da bo javna prireditel, pristopna občinstvu. Tekmovalci naj se javijo isti dan dopoldne ob 11. uri, tisti, ki pa pridejo šele s kasnejšim vlakom v Ljubljano, pa ob 17. uri popoldne v Operi, kjer bodo morali pred nastopom na pevsko preizkušnjo.

Posebno razsodišče, sestavljeno iz strokovnjakov, bo razsodilo, kateri pevec ima najlepši glas in če ne bo imel sredstev za študij, mu bo preskrbela uprava gledališča študijsko podporo in mu omogočila bivanje in umetniško izpopolnjevanje v Ljubljani.

a **Mestni muzej v Turjaški palači**, ki je edini muzej stanovanske kulture v državi in ima dolg niz popolnoma urejenih sob iz raznih dob in slogov, od gotike pa do polpreteklega časa, prav tako pa veliko zbirko starin ljubljanskega mesta, je bil doslej poleti brez vstopnine odprt vsako nedeljo in praznik. Zaradi vpoklicev osebja in zaradi minimalnega tujkega prometa bo odslej mestni muzej ob nedeljah in praznikih zaprt, zato bo pa brez vstopnine odprt vsako soboto od 10.—12. ure. Zato se ljubljanci ob nedeljah niso obiskovali tega velenaninivega in predvsem za obrtnike poučnega muzeja, ker praznike pač izkoriščajo za oddih in izlete. Zato bodo Ljubljanci gotovo pozdravili, da bo muzej odprt za brezplačen obisk ob sobotah dopoldne, pri tem pa še opozorjamo, da imajo vse šole in skupine itak tudi vsak delavnik prost vstop, če obisk naznanijo o pravem času.

a **Zaradi beraške nadlege** je veliko pri- tožb. Res je, da v mesto prihaja čedalje več starih in mladih beračev, in da so proti njim vse ankete in najrazličnejši ukrepi ostali zaman. Resnica je, da berači izkoriščajo razne mestne in druge socialne ustanove in najbolj nesramni postajajo zvečer, ko so svoj dnevni »zaslužek« pu- stili v raznih žganjarnah. Mestni socialni urad pač najbolje ve, kako je z berači v našem mestu, zato so bili pa Ljubljanci že večkrat opozorjeni, naj dosledno slehernega berača odpravijo izpred svojih vrat brez miloščine in ga pošljejo na socialni urad ali pa v kuhinjo za najbednejše v stari cukrarni. Če je pa berač nesramen, naj bo brez miloščine in brez milosti takoj izročen policiji. Mestna občina ne bo več podpirala delamrznih postopakev, temveč samo resnične reveže, ki pokažejo voljo za delo. Vsi onemogli in bolni reveži so pa v Ljubljani dobro preskrbljeni ter jim ni treba beračiti.

Celje

Šolski nastopi gojencev Glasbene matice

so se pričeli v četrtek. Na prvem večeru so nastopili gojenci nižje stopnje iz violinskih sol gg. ravnatelj Karla Sancina in Dušana Sancina ter klavirskih sol gg. Mirce Sancinove, Ljudmile Božičeve, Mar- ženke Plzak-Sancinove in g. Dušana San- cina. Gojenci so pokazali, da so deležni sistematičnega in temeljitega pouka na za- vodju. V petek zvečer so nastopili go- jenci in gojenke srednje stopnje prej ome- njenih violinskih in klavirskih sol. Na- stopajoči so pokazali solidno znanje in dobro tehniko. Večer pa je bil tudi po- svečen zborovskemu petju. Mladinski pev- ski zbor je pod vodstvom g. Cirila Preglja

zapel 10 pesmi in sicer 7 Pregljevih, 2 Mirkovi in rusko narodno »Zvonček«. Lep je bil solistični nastop dveh deklic. Mla- di pevci so pesmi zapeli lepo in z ob- čutjem in so bili s pevovodjem deležni priznanja in navdušenih aplavzov. V soboto so zopet nastopili gojenci srednje stopnje violinskih in klavirskih sol. V četrtek, 13. t. m., bo zadnji večer. To bo večer komorne glasbe. Nastopili bodo instrumentalisti, solopetci in solisti ob spremljanju orkestra. Večer bo obenem proslava 20 letnice obstoja Glasbene Matice v Celju.

ličnega slovenskega skladatelja žalskega ro- jaka Rista Savina koncert njegovih skladb. Poleg pevskega zbora nastopijo še pianist in skladatelj g. Pavel Šivic, docent Glas- bene akademije v Ljubljani, sopranistka gđ. Marija Tiranova in tenorist g. Andrej Jarc tudi oba iz Ljubljane. Koncert bo po pestrosti in kvalitetni izvedbi nudil velik užitek. Zato drevi vsi h koncertu.

c **Nesrečni padec**. 60 letni kočar Jože Artič iz Dobovca pri Rogateu je v gozdu pri delu padel 4 metre globoko in si zlo- mil desno roko v ramenu.

Obramba proti napadom

iz zraka

Zivimo v času, ko se je treba brigati zo- per učinke letalskih napadov tudi v zaledju prave vojne fronte, da zaščitimo svoje življe- nje in imovino. Nova vojna taktika gre nam- reč za tem, da je treba nasprotnika prijeti ne le na bojišču, ampak tudi v zaledju ter streti njegovo materialno in moralno silo (totalna vojna). Letalstvo je postalo, kakor vidimo da- nes, najvažnejši in odločilni činitelj v bojnem konfliktu dveh držav. Zato je raztegnjena vojaška obramba daleč preko bojišča, kot dopolnilo te obrambe pa je bilo potrebno ustvariti še zaščito zoper posledice letalskih napadov na civilne naprave, objekte in va- žne kraje, to je civilno zaščito.

Ker se ob letalskih napadih uporabljajo razstrelne in vžigalne bombe, v danem pri- meru tudi bojni strupi in plini, so civilni za- ščitni ukrepi zoper posledice takih napadov mnogostranski. Da se v stvari nujno intere- siranim krogom vsa potrebna navodila v pre- gledni in poljudni obliki, je kr. banska uprava izdala in založila 200 strani obsegaajočo knjigo »Protiletalska zaščita«. V člankih se obrav- navajo prvič v slovenski knjigi vse panoge protiletalske zaščite na sistematski način ter v skladu z zakonitimi predpisi.

Knjiga je potrebna zlasti hišnim gospodar- jem, uradom, zavodom in društvom. Dobi se pri Banovinski zalogi šolskih knjig po ceni 25 din (za urade in društva po ceni 20 din), v knjigarnah pa po 25 din.

OPOZORILO UVOZNIKOM IZ PREKMOR- SKIH DEŽEL

Odbor za uvoz pri Narodni banki opozarja vse uvoznike, ki uvažajo surovine iz prek- morskih dežel, da morajo za uvoz one koli- čine blaga, ki ga mislijo nabaviti v prek- morskih državah, v svrhu kritja svojih po- treb v 3. tromesečju (1. julij do 30. septem- ber), vložiti prošnje za dovoljenje uvoza na- naslov Odbora za uvoz pri devizni direkciji Narodne banke najkasneje do 5. junija na predpisanih formularih. Zaposijo naj samo uvoz onih količin, ki jih bodo res lahko tudi 30. septembra uvozili, ker s tem dnem iz- gubi dovoljenje svojo veljavnost. Odbor bo izdajal dovoljenja za uvoz v okviru sredstev, ki so mu na razpolago.

Za uvozno dovoljenje je treba zaprositi pri sledečih surovinah: surovi bombaž, bombažna prediva, volna, volnena prediva, lan, lanena prediva, juta, jutina prediva, vreče iz jute, kavčuk, avtomobilske gume, ekstrakti za ko- že, fosfati, soliter, sodin nitrat, loj, kopra, kokosovo in ribje olje, kositer, beli lim, su- rovi nikelj, nikeljasti proizvodi, kakao v zr- nu, kakaovo maslo, riž, surova kava, surova plutovina, sisal-manila, težke kože, antracit, koks, težka in lahka katranska olja, mazilna olja, parafin, umetne barve, oljnata semena: ricinusovo in laneno, surova nafta, bencin, petrolej, platina, staro železo.

Tvrde, ki bi zamudile predpisani termin za vložitev prošnje, se s tem izpostavljajo ne- varnost, da se njihove prošnje ne bodo vzele v poštev ob priliki razdelitve kontingentov za uvoz blaga v letošnjem 3. četrtletju.

LETOŠNJI ŽITNI PRIDELEK

V splošnem kažejo letos ozimni po- sevki povoljno, a po nekaterih krajih ze- lo slabo. Temu je največji vzrok letoš- nja zima vsled dolgo ležečega snega in hudega mraza. V tem oziru sta trpela najhujše posledice pozebe rž in ječmen. Ponekod sta bili ti dve kulturi uničeni 50 in celo 70%, kar je vsekakor za rev- nejše posestnike in vinarje občuten udarec.

a **Nagrade za najlepše negovano deco** je razdelilo v Beogradu Materinsko društvo onim materam, ki vzgajajo otroke pod nadzorstvom tega društva. Nagrade so pri- spevali Nj. Vel. kraljica Marija eno po 1000 din in dve po 500 din, ministstvo za socialno politiko in narodno zdravje tri v znesku 800, 500 in 300 din, glavni od- bor RK 300 ter uredništva beograjskih dnevnikov v zneskih po 500 do 1000 din.

Ne pozabi naročnine!

Povečajte pridelovanje lanu in konopeli

Stalno naraščanje cen bombažnemu blagu vzbuja zlasti med našim revnim po- deželskim ljudstvom, ki je pri dohodkih in zaslužku razmeroma najbolj prikraj- šano, resno zaskrbljenost, kako bodo zmagovali izdatke zlasti tudi za potrebo obleko, ko jo bolj in bolj podražujejo. Treba je resno razmišljati o možnosti nadomestila današnjega industrijskega bombažnega blaga z blagom iz domače preje, odn. domačega platna. Lan in konoplja bi naj zopet zavzela v našem kmetskem gospodarstvu prvenstveno mesto, kot je bilo to nekdaj, ko je bila industrija še malo razvita. Pridelovanje omenjenih rastlin bi posebno v današ- njih težkih razmerah olajšalo in pocenilo nabavo dobre, trpežne obleke, poleg te koristi pa bi tudi lepota noše delovnega človeka samo pridobila. Veliko kvarnih pojavov je še opaziti zlasti med našo

podeželsko mladino, ki v mnogih pri- merih noče v »modi« nič zaostajati za mestno. Nečimernost v obleki je velika napaka, obenem naše občutno gospo- darsko breme. Tudi tu je treba več štedljivosti. Časi so preresni. Na čisto negotovo bodočnost moramo bolj misliti ko kdaj prej! Po naših poljih pa naj zo- pet zacvete modri lan in se razbohoti zelena konoplja! Stare, že opuščene su- šilnice je treba urediti. Predice s ko- lovratni in tkalci s svojimi statvami mo- rajo zopet priti do prave veljave. Kupi belega domačega platna naj bodo pomis- vsake napredne slovenske kmečke hiše! In naša obleka bo trpežnejša in predvsem cenejša, kot današnja malovredna indu- strijska, razen tega pa mnogo lepša po splošni oceni ljudi, ki imajo kaj smisla za resnično lepoto noše iz domačega platna.

Jh.

Maribor

Veličastna sokolska akademija

V soboto zvečer je bila v Sokolskem domu veličastna sokolska akademija, ki je bila prirejena namesto zletnih svečanosti. Veliko dvorano so do zadnjega kotička zasedli prijatelji Sokolstva, ki so od točke do točke vedno bolj navdušeno pozdravljali nastopajoče sokolske vrste

in jim pritrjevali. Vse edinice, od matičnega Sokola, nadalje Sokola I. in II., Ptuj ter Slovenjgradca pa do vojakov-dijakov, ki so zaključili pester program akademije, so bili deležni spontanih manifestacij. Med občinstvom smo opazili zastopnike vseh stanov v Mariboru, pred

stavnike uradov in javnih ustanov. Zelo častno je bila zastopana naša vojska z častniškim zborom, kateremu na čelu je bil zastopnik generala g. polkovnik Kiler. Vojski in Sokolstvu je prirejalo občinstvo dolgotrajne ovacije, ki so se zlepe v prelepo manifestacijo.

Bojne tekme Mariborske sokolske župe

Ker je iz znanih razlogov morala župa svoj zlet preložiti na poznejši čas, je priredila na dan, ko bi se moral vršiti zlet bojne tekme, ki so nad vse pričakovane dobro uspele, posebno, ako pomislimo, da je mnogo bratov na orožnih vajah. Razvanjsko strelišče in bližnja okolica sta oživele, od strani so prihajale skupine deloma peš, deloma z kolesi ostali z avto busi. Članice in ženski naraščajci sta se istočasno zbirala na letnem telovadišču Maribor - matica. Ob pol 10. uri je zbral poslevoedeči župni podnačelnik Ciril Hočevnar nad 400 članov in naraščajnikov v četne kolone in podal raport pri prireditvi navzočemu brig. generalu g. Goluboviću. Župni podstarosta br. Kranjc je pozdravil navzoče. Ob petju sokolskega pozdrava se je dvignila na drogu državna zastava. Po kratkih pojasnilih so se pričele tekme, ki so se delile v **bojne tekme in strelske**. Bojne tekme so obsegale tek na 1000 m med tema pa so morale vrste premagati razne ovire. Drugi del so bile strelske tekme: Tekmovalce so vrste z vojaško, malokalibersko in zra-

čno puško. Rezultati, ki so jih vrste dosegle so bili zelo lepi.

Tekmovalo je vsega 621 tekmovalcev in tekmovalk. Rezultati so sledeči: Bojne tekme: nastopilo je 90 vrst! Člani: I. mesto Ptuj in Ruše, II. Guštani, III. Mala Nedelja. Članice: I. Maribor - matica, II. Maribor I., III. Ruše Naraščajniki: I. Maribor - matica, II. Studenci, III. Maribor III. Naraščajnice: Maribor - matica, I. Maribor I., III. Maribor II.

Pri strelskih tekmah je sodelovalo 79 vrst in mnogo posameznikov, skupno 304 tekmovalci. Rezultati z vojaško puško: Člani I. in II. Maribor - matica, III. Tezno. Članice: I. Ljutomer, II. Maribor - matica, Naraščajniki: I. Maribor I., II. Tezno, III. Ptuj. Malokaliberska puška: Člani I. in II. Sv. Lenart, III. Studenci. Naraščajniki: I. Studenci, II. Slov. Bistrica III. Ptuj. Z zračno puško: Člani: I. Maribor - matica, II. Sv. Trojica, III. Ruše; Članice I. in II. Sv. Trojica, III. Maribor - matica. Naraščajnice: I. Maribor - matica II. Ruše. III. Ljutomer.

Zaradi sinčkove smrti skočila v Dravo

Te dni smo poročali, da so pri Sv. Petru pri Mariboru našli truplo neznane utopljenke. Preiskava je sedaj dognala njeno identiteto in vzroke tragične smrti. Je to 36 letna posestniška hči Marija Oslovnikova iz Dravograda, ki je že dalje časa bolehal. Nedavno ji je umrl 6

letni sinček, ki ga je konj bronil in ga smrtno poškodoval. Mati se je zaradi sinčkove smrti tako žalostila, da je še sama sklenila umreti. Vzela je sinčkovo srajčko, si jo zataknila v nedrje in skočila v Dravo, kjer je našla prostovoljni grob.

Brezobzirnost hišnega gospodarja

Kakor že znano, se je v Studencih uredila tržnica, na katero so občani ponosni, dasiravno še ni vpeljana, kot bi morala biti. Tako je tudi dobra stran trga rodila slabo. Nekaterim najemnikom lokalov so se povisale najemnine zelo občutno in to z motivacijo, da se je sedaj njih delo in dohodki povisalo, ker je

tržnica v neposredni bližini. Iz vsega tega se vidi brezobzirnost hišnega gospodarja, ki ne uvidi, da imajo razni najemniki lokalov celo manj posla, kakor prej in to zaradi današnjih kritičnih časov. Apelirali bi na merodajne, da se v tem pogledu za stvar zanimajo in preprečijo brezobzirno navijanje najemnin.

Nove in črtane obrti

Maja je bilo v Mariboru naslednje obrtno gibanje: Izdane so bile naslednje obrti: Vicman Antonija, branjarja, Aleksandrova cesta 71; Novak Franc, trg. z lesom na debelo in drobno, Jurčičeva 6; Sel Franc, kovač, Taborska 10; Jelen Marija, buffet, Meljska 63; Cizej Štefka, gostilna, Pristan št. 1; Cajko Julijana, buffet, Radvanjska 5; Bogataj Josip, trg. s klobuki in pripadajočimi potrebščinami ter modnim in kožuhovinastim blagom na drobno, Gosposka 3; Franko Ludvik, gostilna, Aleksandrova 17; Kirbiš Josip, gostilna, Vetrinjska 3; Verbič Ivan, gostilna, Koroška 48; Gobec Marija, gostilna, Linhartova 13; Fužir Ivan, avtoizvošček, Gosposka ulica 13; Orešnik Luka, avtoizvošček, Aleksandrova 33; Klemenšek Franc, avtoizvošček, Stritarjeva 5; Zišť Konrad, mizar, Koroška 43; Gilih Erika, gostilna, Pobreška 46; Ošlak Ferdinand, trg. s parfumerijskimi predmeti potom avtomatov v kavarnah, Meljska c. 43; Ledvinka Danila, trg. z mešanim blagom na drobno, Koroška 26. — Črtane so bile: Ivančič Milka, kavarina, Meljska 12; Peršuh Katarin, trg. z bučnim oljem, Glavni trg (stojnica); Lepej Julijana, trg. z mešanim blagom, Kneza Koclja ulica 18; Reisman Julijana, branjarja, Aleksandrova 71; Copic Avgust, trg. s stroji vseh vrst in pripadajočim materialom in vsemi vrstami motornih vozil, Pipuševa 12; Copic Avgust, trg. s poljskimi in gozdnimi pridelki na debelo in drobno, Pipuševa 12; Copic Rudolf, obrt valjanja cest in drobljenja kamna s strojem, Pipuševa 12; Hoinig Franc, trg. z mešanim blagom na debelo brez živil, Aleksandrova 71; Trček Mihael, mesar, Kneza Koclja ulica 2; Bauman Ferdo, urar, Radvanjska 23; Gril Stefan, čevljar, Cankarjeva 6; Hiter Franc, mesar (podružnica), Dr. Turnerjeva ul. 41; tivrda Bogataj & Janc, trg. s klobuki, modnim in kožuhovinastim blagom na drobno, Gosposka ul. 3; Achtig Antonija, gostilna, Frankopanova 55; Mayer Karl Teodor, trg. s fotografiskimi potrebščinami, Gosposka 5; Kostanjevec Ivan, obrt voznika s konji, Tržaška 98a; Verstovšek Helena, trg. z mešanim blagom, Stritarjeva 17; Vratarič Stefan, trg. z mešanim blagom, Koroška 26; Potočnik Anton, avtoizvošček, Vrtna 17; Belak Karl, avtoizvošček, Vrtna 17.

Roparski napad v Prečni ulici

Ponoči okoli pol dveh so se slišali v Prečni ulici klici na pomoč. V tej ulici se je odigrala borba med neko žensko in neznanim moškim. Ugotovili so, da je neki ropar napadel natakario Berto Križovnik, ki je zaposlena v Kličekovi restavraciji pri Treh ribnikih. Neznane je jo dalje časa zasledoval, v Prečni ulici pa jo je napadel ter jo vrgel na tla. Razvila se je obupna borba, pri kateri pa je bila natakaria močnejša. Otrsla se je napadalca ter pobegnila. Pobegnil je tudi neznane, ker so prihiteli ljudje. Ropar je hotel Križovnikovi ukrasti ročno torbico, v kateri je imela 1.300 din.

m Poročila sta se danes dopoldne v frančiškanski cerkvi gledališka igralca g. Edo Verdonik in gđc. Branka Rasbergerjeva.

m Umrl je Mihael Štraus, star 67 let, tov. delavec, stanujoč v Splavarskem prehodu 7. Pogreb bo v torek ob 16. uri.

m Gledališki abonenti in imejtelji blokov, ki navzlic ponovnim opozorilom še niso poravnali zaostalih obrokov, se še enkrat naprošajo, da to store čimprej.

m Nabavna in prodajna zadruga pekovskih mojstrov v Mariboru ima v četrtek, 27. t. m., ob 17. prvi redni občni zbor.

m Sprejemni izpiti za I. razred na prvi realni gimnaziji v Mariboru bodo 21. t. m., ob 9. Prošnje se sprejemajo od 20. do 22. t. m. (kolek 10 din, rojstni list, šolsko izpričevalo). Šolski okoliš obsega okrožje Maribor, levi breg, Dravograd, Slovenjgradec, mesto Maribor, razen magdalenskega okraja. Deklice bodo obiskovale II. realno gimnazijo.

m V samomorilnem namenu si je na levi roki prerezal žile 19 letni krajski pomočnik Klinc Alojz iz Pobrežja, vendar pa ni zarezal dovolj globoko ter so ga rešili v bolnišnici.

m Napaden je bil v Slivnici 39 letni železničarski delavec Šobernik Franc, ki mu je napadalec prerezal levi uhlj in zadal okoli 20 cm dolgo rano od ušesa po vratu. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Tiskarski škrat nam je v našem sobotnem poročilu o framvaj avtobusih v naslovu hudomušno spremenil mestno prog št. 1 v prog št. IIj.

m Blagoslovitev in otvoritev studenškega gasilskega doma bo 7. julija. Za ta praznik se Studenci že pridno pripravljajo. Vrli gasilci pripravljajo razna prijetna presenečenja ter vabijo v goste tudi Mariborčane, ki so radi dobre volje.

m Z lestve je padla 60 letna perica A. Plajnshek iz Mlinske ulice 47 ter se zelo resno poškodovala. Zdravi se v bolnišnici.

m »Vdova Rošlinka« je prijetno iznenadila naše vojake v Mariboru in jih v gledališču nekaj uric prav prijetno zabavala. Obe predstavi za vojake sta bili razprodani in sta zelo lepo uspeli.

m Visok cerkveni dostojanstvenik p. Benjamin Režynski, generalni vizitator frančiškanskega reda je včeraj obiskal mariborski frančiškanski samostan. Režynski je Poljak. Obiskal bo vse frančiškanske samostane v državi.

m Presenečenje plačilnega natakarija. V nekem mariborskem nočnem zabavišču je doživel plačilni natakarij neprijetno presenečenje. Ko je pristopil k nekemu boljsemu gospodu iz Maribora, da bi ga zaradi pozne ure opozoril na plačilo računa, je gost namesto denarice potegnil samokres in ga natakariju pomolil pod nos. Posredovala je policija, ki je pištolo zaplenila, ker gospod ni imel denarja.

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjič češki film »Božji mlini«. — Od torka dalje »Dr. Robert Koch«. Emil Jannings.

* Esplanada-kino. Danes zadnjič »Zaklad kralja Solomona«. — Torek »Strup«, po noveli Bernsteina z Charles Boyer-om.

* Kino Union. Do vključno ponedeljka »Sherlock Holmes« (Tatvina v kraljevi zakladnici), najzanimivejši detektivski film, napeta vsebina.

Razstava v »Vesni«

Učenke ženske obrtne in gospodinjske šole v »Vesni« razstavljajo te dni svoje izdelke. Kdor si je včeraj in danes ogledal to razstavo, mora priznati, da zmore vse to le pod skrbnim strokovnim vodstvom ustvariti naša ženska mladina. — Razstava priča o načrtnem pouku od raznovrstnih vajenic in perila prvega, do dovršenih oblek in plaščev tretjega letnika. Vzporedno s šivanjem poživlja pouk in vzgaja estetski čut vezenje vseh vrst. Posebno pozornost vzbujajo narodne vezenine, izgotovljene po laštnih osnutkih, kar kažejo risbe. Praktično strokovno izobrazbo izpopolnjuje teoretični pouk s pismenimi izdelki. Razstava dokazuje, da se gojenke obrtne in gospodinjske šole vsestransko usposablajo za praktične poklice. Staršem, ki se še niso odločili za nadaljnje šolanje hčerk, priporočamo ogled te razstave, katera je na splošno željo še odprta do vključno torka. Zavedu pa iskreno čestitamo k izrednemu uspehu!

A. M.

MESTNA PODJETJA NAJ BI IZBOLJŠALA AVTOBUSNI PROMET SKOZI OBMEJNO GORNJO RADGONO

Obmejno prebivalstvo je z velikim veseljem pozdravilo zamisel mariborskih Mestnih podjetij z uvedbo nove avtobusne proge Maribor - Sv. Benedikt - Ščavnica - Gornja Radgona - Murska Sobota in obratno. Ta proga je precej krajša od one preko Ivanje in s tem v zvezi tudi nekaj cenejša. Pač pa se čudimo, da se ta na novo uvedeni avtobus ravno skozi obmejno Gornjo Radgono izogiblje v poštev prihajajoče ulice mimo obmejnega murskega mostu in Spodnjega grisa, ki je glavna ulica raztresenega trga. Med tem ko imajo vsi ostali avtobusi svojo avtobusno postajo pri splošno znani gostilni »Pri Pošti« na Spodnjem grisu in kratek postanek tudi pri obmejnem mostu, vozi avtobus mariborskih podjetij po skrivni cesti mimo gasilskega doma onkraj grajskega griča, da se naravnost izogne prometni točki tako, da morajo potniki čestokrat izpraševati in iskati ne običajno avtobusno postajo skoraj izven trga in hoditi po 5 ali še celo več minut daleč.

Želja Gornjeradgončanov je, da vozi avtobus Mestnih podjetij po običajni cesti, koder vozijo ostali avtobusi proti Apačam ali Ivanjem in ima svojo avtobusno postajo na Spodnjem grisu. Ob nedeljah in praznikih pa bi naj vozil avtobus zlasti v poletnih vročih mesecih, na pr. julija in avgusta ob šolskih počitnicah nekoliko poprej tako, da bi imel jutraj zvezo v Mariboru z avtobusi na Pohorje ali vlaki na Koroško stran, zvečer pa bi se naj vračal nekoliko pozneje po prihodu koroškega vlaka. S tem bi bilo namreč marsikomu omogočeno se ob vročih poletnih dneh povzpeti na vrh zelenega Pohorja. S.

n Iz zasede je napadel na cesti Mostar-Stolac neznani razbojnik Pera Medana, ki je bil na poti v Stolac z dvema konjema. Ker mu na zahtevo ni izročil denarja, ga je ustrelil v vrat, nato pa se je razvil boj na nož. Ranjeni Medan je dobil nadaljnje težke rane ter je v bolnišnici umrl.

Studenško kopališče RK odprto

Studenški Rdečekrižarji pravijo, da so jim domačini zelo naklonjeni. Kako ne, saj jim je bilo včeraj ob priliki otvoritve kopališča še nebo naklonjeno. Res vroče poletno vreme je privabilo v hladen objem dravskih valov pri novem kopališču RK mnogo kopalcev in kopalk, ki so se prav prijetno počutili na soncu, zraku in v vodi ter so hvalili podjetnost studenškega Rdečega križa, ki jim je pripravil tako lepo kopališče na najlepšem mestu ob Dravi. Cvetoče akacije, vrbe zahujke, zelene trate in mirno žuborenje dravskih valov brez hrupa vsakdanjega življenja dajejo novemu kopališču še prav posebno privlačnost.

Kako Studenci odobravajo delo RK, je pač najbolje pokazalav čerajšnja otvoritev novega kopališča, ki ni bila dolgočasna prireditve, pač pa prava narodna veselica vedno veselih in gotoljubnih Studenčanov. Zbrali so se, kakor je to pri Studenčanih navada, vsi prav vsi stano-

vi od preprostega delavca in zavednega železničarja do obrtnika in uradnika. Prišli pa so tudi Mariborčani, ki so hvalili velikopoteznost funkcionarjev Rdečega križa in občinskih »velmož«. Vsi smo bili enih misli, da se morajo meščani pri Studenčanih naučiti, kakor je treba skrbeti za otroke. Včeraj so odprli lepo kopališče, v kratkem pa bo otvoritev novega otroškega igrišča. Vsega tega v mestu še nimamo, kljub temu, da bi bilo oboje neobhodno potrebno.

Za dobro voljo in veselo razpoloženje velike množice sta skrbela tamburaška orkestra starejših in mlajših ter pevsko društvo »Enakosti« in dobrote novega oskrbnika g. Zalačnika ter njegove so-proge. Najbolj dobre volje pa so bili prav gotovo vsi tisti, ki so ustvarili Studenčanom in njihovim otrokom tako udobno kopališče. Videlo se je to pri prijaznem in zelo priljubljenem studenškem šolskem upravitelju g. Kontlerju, popularne-

mu županu g. Kalohu, finančnemu ministru g. Pušniku, blagajniku g. Horvatu, g. Lintnerju, g. Čehu, g. Kacu g. Plavancu, g. Černešku itd. Dolga bi bila vrsta, če bi hoteli naštet vse, ki so delali pri novi studenški pridobitvi.

Kopališče je otvoril z lepim nagovorom šolski upravitelj g. Kontler, ki je podaril pomen novega otroškega kopališča in se zahvalil Studenčanom in svojim sodelavcem za pomoč pri novi ustvaritvi. Oglasil se je tudi župan g. Kaloh, nakar se je rajanje nadaljevalo in se zavleklo po zno v noč.

Svečana otvoritev se je končala pri go stoljubnem žel. kontrolurju g. Čehi in njegovi lubeznivi soprogi, ki sta gostom pripravila v svojem prijetnem domu novo presenečenje, kar vse je še bolj podčrtalo izredno gostoljubnost Studenčanov, md katerimi je veselo, domače in nadvse prijetno.

Zanimivosti

Trdnjava Gibraltar, ključ do Sredozemskega morja

To važno pomorsko oporišče je zasedla angleška vojna mornarica že leta 1704

Ob kakršnem koli sportu v Sredozemlju naraste pomembna vloga angleške trdnjave Gibraltarja na jugu Španije. Vse to oporišče z okolico vred je komaj tako veliko kakor naš otok Lopud pred Dubrovnikom. Trdnjava stoji nasproti Ceuti v španskem Maroku in obsega 4,9 km² prostora. Polotoček je dolg 4,62 km, širok pa komaj nekaj nad 1 km. S Pirenejskim polotokom ga spaja kilometer dolga peščena nižina. Med Španijo in Gibraltarjem je nevtralen pas v širini 500 m, ki je nenaseljen. To je tako zvana La Linea. Prvo špansko mesto onstran tega pasu je Linet Conception.

Gibraltar je zasedla britanska mornarica l. 1704 pod poveljstvom admirala Rooka. Izkrčala je 1800 mož in okupirala polotok. Po miru v Utrechtu l. 1713 je bil Gibraltar priznan kot posest Anglije. Z isto pogodbo je Španija odstopila Gibraltar Veliki Britaniji. Med osvobodilnimi boji v Ameriki je združena špansko-francoska vojska navalila na trdnjavo. 40.000 mož je oblegalo Gibraltar s kopna, 47 vojnihi ladij in 10 močnih plavajočih bterij pa z morske strani. Trdnjavo je junaško branil angleški general Elliot. Vsi poizkusi Špancev in Francozov so bili zaman. Samo od aprila do maja je bilo izstreljenih na utrdbe blizu 57.000 granat ter nad 20.000 bomb, ki so povzročile sicer požare, toda mesto se ni vdalo.

Ko je prišla na pomoč angleška mornarica pod poveljstvom admirala Howe, so oblegovalci zapustili luko. Španci so morali Gibraltar dokončno prepustiti Angležem, ki so ga poslej močno utrdili in izpremenili v važno pomorsko oporišče.

Gibraltar je imel pred prej imenovano epizodo še eno obleganje. Holandski admiral Jakob Heemskerck je aprila 1607

udril v luko in uničil špansko vojno brodogovje.

Danes je Gibraltar britska krona kolonija, ki ji vlada guverner. Mesto samo je zelo lepo, ima več parkov in lepih promenad. Prebivalci, ki jih je nad 21.000, so

po večini Španci. Vojaška posadka šteje nad 6000 mož. V mestu je nad 30 konzulatov raznih držav, pet visokih šol, gledališče, sedež katoliškega in anglikanskega škofa. Paroplovna družba Gibraltarja ima nad 40 ladij, ter izhaja tudi več listov v angleškem in španskem jeziku.

Predsednik kanadske vlade Mackenzie King je v svojem zadnjem govoru naglasil velik pomen izida zgodovinske bitke, ki se bje na tleh Francije. Poudaril je zahteve javnega mnenja Kanadčanov, da se čim hitreje odpošilja pomoč zaveznikom. Predsednik je tudi mnenja, da se bo sedanja vojna razširila na nova področja sveta. Kanada je poklicana, da prevzame nase še večjo odgovornost. Z vsemi silami svoje mladosti in zemeljskega bogastva mora pomagati demokracijam Anglije in Francije. »Ta dominon je poslal Angliji že dva ekspedicijska zbora, zdaj pripravljamo tretjega. Večje število letal in pilotov iz Kanade je tudi že na fronti. Na sliki vidimo kanadske čete na maršu po ulicah Londona. V ozadju je stolp angleškega parlamenta.

Ogledi po Parizu med veliko ofenzivo

Potugalski list »Diario de Noticias« prinaša iz Pariza reportažo in pravi med drugim: Sedanji obraz Pariza izraža duhovno stanje ogromne večine francoskega naroda. Prežet z globokim spoznanjem resnosti ne izdaja niti najmanjšega znaka desorganizacije ali strahu. Prebivalstvo je naglo prišlo k sebi po razburilnih prvih vesteh in bombnem napadu.

Parižani so hvaležni vladi, da jim ne prikriva resnice. Zdaj vsakdo ve, da so bile napravljene pogreške, ki jih je treba popraviti. Reynaud je storil mnogo,

da se je obdal z elementi, v katere ima narod veliko zaupanje. Nihče ne dvomi v znanje in pronicavost maršala Petaina, v solidno energijo Mandela, v vojaški genij Weyganda. Nihče ne misli izzivati debate o včerajšnjih grehih, ki ne bodo ostali brez kazni.

Trenuten izraz vsem na obrazu je, vzdržati. Pariz je izgubil ono brezbriznost, ki je bila največja vaba prestolnice v miru. Prebivalstvo je izgubilo precej prevoznih sredstev v tej »čudni vojni«, kakor pravijo. Avtobusi so v službi vojske in evakuacije krajev za fronto. Po

Dogovorila sta se za ceno, nakar je Saša odšel.

»Kaj je novega, fanti?« sem vprašal Petrika in Julka.

»Danes spet odrinemo,« je rekel Julek.

»S kom?«

»Mamut, Slavik in midva.«

»Kdo vas bo vodil?«

»Mamut, ki dobro pozna vse poti. Včasih je hodil sam ... tihotapil je špirit ...«

»In čigavo bo blago?«

»Naše. Na svojo pest pojdemo.«

»Vaše?«

»Da, Nesli bomo špirit. Zaslužili pa bomo več kot pri židu. Ali bi ne hotel z nami?«

Nekaj trenutkov sem okleval.

»Pojdi!« mi je rekel Julek. »Veselejše nam bo. In zaslužil boš!«

»Toda kje naj dobim špirit?«

»Tudi mi ga nimamo. Čakava na Mamuta.«

Dobimo ga pri Šedivcu.«

Čez dobre pol ure je prišel Mamut, kmalu nato pa še Slavik. Mamut je priklimal z glavo in sedel na klop ob zidu.

Tale pojde tuci z nami,« mu je rekel Julek.

Mamut je dogo boljčal vame, potem je priklimal in s težavo rekel:

»Torej sto?«

»Da,« je odgovoril Julek. »Vzamemo sto steklenic. Odrinemo pa lahko takoj.«

Vzeli so vreče ter odšli. Čez uro so se vrnili. Iz vreč so izvlekli steklenice s špiritom ter jih položili na pod. Prešteli so jih. Bilo jih je stopetnajst.

predmestjih Pariza defilirajo žalostne kolone beguncev iz Belgije in severne Francije. Povsod je videti, da vsak želi, čim več pripomoči k delu za rešitev domovine.

Več letal in tankov

V londonskih »Timesih« razpravlja general Henry Pryce o novem položaju, nastalem na bojišču in piše: »Listi vse preveč pišejo o zavezniškem umiku iz Dunkerquea. Vse premalo se pa javnosti zanima za organizacijo novega ekspedicijskega zbora Velike Britanije. Ne smemo pozabiti, da je prvenstvena dolžnost naših vodij ta, da se nemška vojska premaga, pa naj bo ta kjer hoče. Naj večja pogreška je v tem, da se prepušča iniciativa Nemcem, da napadajo, kjer se jim zljubi. Še slabše je, ker se more nemška vojska odpočiti, kadar koli hoče. Čim pridejo Nemci do zatišja, se jim ne sme dopustiti, da se v miru pripravljajo do prihodnjega napada. Čim bolj jih v Franciji vznemirjamo, tem manj nas bodo lahko napadli na samih tleh Velike Britanije. Dogodki so pokazali, da je imel naš ekspedicijski zbor premalo letal in tankov. Zato moramo vložiti vso energijo, da čimbolj opremlimo novo vojsko, ki pojde čez Kanal, s tem modernim orožjem. Naš cilj je ponovna osvojitve pristanišč ob Rokavskem prelivu in direktni napad na nemške sile, preden nas utegnejo te napasti na naših tleh.«

Dvakrat »mrtev«

Nemški pilot Herman Kogmann je bil dvakrat proglašen za mrtvega, a se je obakrat rešil živ. Prvič je bil ob bombardiranju nekega poljskega letališča motor njegovega letala občutno zadet, zato se je moral spustiti vpravo na letališče, kjer ga je njegova eskadrilja malo prej bombardirala. Letalo se je pri pristanku vnelo, pilot je imel še čas, da je s strojničarjem pobegnil iz njega. Kmalu zatem je nastala velika eksplozija, letalo je zletelo v zrak.

Ko sta hitela čez travnik, so se oglasile strojnice branilcev letališča. Strojničar je padel ranjen, Kogmannu se je pa posrečilo, polastiti se poljskega letala in doseči nemške bojne črte. Medtem se je njegova eskadrilja vrnila in javila, da je Kogmann s spremljevalcem mrtve. Kmalu nato se je vrnil »mrtvec« peš do hangarjev.

Drugič je Kogmann zašel med oblake in se oddaljil od eskadrilje. Celu uro je taval z letalom okrog, dokler ni našel odprtino v oblakih in se skozi njo spustil na zemljo. Dosegel je svoj hangar in tam so mu povedali, da so že oddali njegovim svojem depešo, da je padel v zračni bitki. Mati, ki je brzojavko sprejela, ni mogla verovati, da je njen sin mrtev. Šla je na pot k letalski bazi in našla sina živega.

Dober, zmeren, nežen značaj je pod poljnimi okolnostmi lahko zadovoljen, medtem ko zavisten, zloben značaj ne najde zadovoljstva v še večjem bogastvu. Schopenhauer.

— Stoj, udarec s floretovim ročajem je prepovedan ...

Sergiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

19 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Spet je umolknil ter se bril naprej. — Potem je dejal:

»Glej, skoraj bi pozabil. Prihodnjo nedeljo bo pri nas večerna zabava. Pridi k nam!«

»Dobro.«

»Jutri pojdem v Rubežovice. Opravke imam. Znamiti da se vidiva šele ... na zabavi.«

Ko se je Saša obril in umil, je prišla Fela. Oblečena je bila v lepo temno zeleno obleko, ki ji je izvrstno pristojala. Vesela je bila in me je precej prijateljsko pozdravila. Rad bi še ostal pri njej, pa mi je bilo nerodno reči Saši, da bom prišel kasneje k Petriku. Zato sem se težko poslovil od Fele.

Šla sva po Minski ulici. Opazil sem, da se vsi ljudje, ki so naju srečavali, ozirajo za Sašo. To je vzbujalo še v meni spoštovanje. Zavila sva v ozko in vegastno ulico.

Za vogalom neke hiše sem opazil, kako je nek čevljar neusmiljeno pretepal približno desetletnega fantiča. Čevljar je bil seveda pijan. Saša je skočil k njemu in mu iztrgal iz roke palico ter ga odsunil.

»Zakaj ga tepeš?«

»Kaj tebi mar?«

»Nikar se tako bedasto ne izgovarjaš,

sicer takoj občutiš sladkost te palice!« je zavijtel Saša palico nad čevljarjem.

»Falot mi je razbil svetilko!« Čevljar je pokazal na črepinje. Saša je segel v žep. Izvlekel je pet dolarski bankovec ter se sklonil nad fantiča, ki je začudeno zrl na svojega nenavadnega varuha.

»Tu imaš! Daj denar očetu! Naj si kupi deset svetilk! Toda ko doraseš, se ne daj! Čuješ?«

Krenila sva dalje. Saša je prelomil palico ter jo zagnal v kalužo.

V veliki lepo pobeljeni sobi smo. Po stenah visi nešteto ur. Ob oknu sedi malo in zgrbljeno človeče. Pri drugi mizi sem opazil Petrika in Julka. Julek je nekaj pisal, Petrik pa ga je opazoval čez rame in mu popravljal napake.

Pozdravili smo se. Saša je pristopil k Mužanskemu ter mu pokazal uro. Ta jo je temeljito pregledal in rekel:

»Odlična ura! Dragocena stvar! Nekoliko je zanemarjena ter jo bo treba očistiti!«

»Do kdaj lahko to storite?«

»Danes ne utegnem. Preveč dela imam. Morda jutri.«

»Dopoldne?«

»Velja torej, do desetih.«

Sport

Zmagi mariborskih klubov

ISSK Maribor—ČSK 4:2 (2:2) — Železničar—Kranj 3:2 (0:2)

Včeraj popoldne se je odigrala na stadionu SK Železničarja tekma med ISSK Mariborom in ČSK. Za tekmo je vladalo še precej zanimanja, saj se je zbralo okoli 600 gledalcev.

Že od vsega početka moramo poudarjati, da je tekma potekala v znamenju nediscipliniranosti gostov. Dokler je bila igra kolikor toliko odprta za goste, se je razvijala v mejah dovoljenega, čim pa so domačini izkoristili nudeče prilike, so se gostje, ki so doslej uživali res simpatije mariborskega sportnega občinstva, spuščali v stvari, ki so vse prej kot sportne.

ISSK Maribor je bil brez dvoma bolj izenačena enajstovica, čeprav je nastopil z nekaterimi rezervami. Posebno sta se odlikovali krili, ki sta bili nosilci skoraj vseh akcij, prav posebno pa sta se trudila Javševac in Welle. V splošnem se lahko reče, da so vsi dobro rešili svojo nalogo.

Po vrsti lepih akcij se je posrečilo Ogrizku, da je poslal žogo z glavo v mrežo. Kmalu se je gostom posrečilo, da so izenačili in celo zabili vodilni gol, toda že v naslednjih minutah je Welle spet izenačil. S stanjem 2:2 se je končal prvi polčas. Po odmoru je Maribor ponovno prevzel iniciativo in pritiskal na

gol ČSK, ker je napravil igralec ČSK roko, je diktiral sodnik 11 metrovko. Žogo je poslal lepo v mrežo Welle. Ko pa je radi pregreška v kazenskem prostoru dal sodnik ponovno 11 meterko, so se gostje obnašali na nesportski način. Končno je Welle še poslednjič stresel mrežo in postavil rezultat 4:2.

Pri gostih se je opazila hitrost, s katero so izvedli napade. To pa je bilo tudi vse, kar so pokazali sportskega, čeprav tudi neke posamezne akcije niso za podcenjevali. To velja v prvi vrsti za braniča in half linijo. Sodil je sodnik Deržaj iz Ljubljane.

*

V Kranju je gostoval včeraj SK Železničar in se srečal s tamošnjim SK Kranjem. V splošnem sta bili možlivi enakovredni. Tekma je bila živahna in je nudila nekaj lepih akcij. V prvi polovici je Kranj imel več od igre, saj je zabil tudi dva gola. V drugem polčasu je Železničar nadvladal in zabil tri gole in tako postavil stanje na 3:2 v svojo korist. Sodil je sodnik Ehrlich iz Ljubljane.

Prihodnjo nedeljo bosta povratni tekmi. ISSK Maribor pojde v Čakovec, Železničar pa bo imel v gostih SK Kranj.

Uspešna propaganda za beli sport

Pomembna pobuda mariborskega sportnika g. Masteka za pospeševanje igre v dvoje

Včeraj se je na igriščih ISSK Maribora vršil letošnji prvi turnir, ki ga je omogočil znani mariborski sportnik in sportni mecen trgovec Franc Mastek z lepim darilom. Na vabilo ISSK Maribora se je odzvalo 12 igralcev, ki so nudili gledalcem mestoma res pravi sportni užitek, saj so nastopili nekateri gostje celo iz Ptuj in Zagreba. Posebno zanimiv pa je postal ta turnir radi tega, ker so bile dvojice določene z žrebom. Največ izgledov za zmago sta imeli dvojici Dernovšek—Kobi in Voglar—Krnjar. Ker pa je dvojica Dernovšek—Kobi proti pričakovanju že v semifinalu v trdi borbi podlegla Jagodiču in Cepudru (1:6, 6:2, 7:5), ki sta preje ob-

vladala Masteka in dr. Vaksolja (4:6, 6:1, 6:4), sta izšla Voglar in Krnjar po napetem finalu z Jagodičem in Cepudrom (6:3, 9:7) kot zmagovalca turnirja. Posebno dramatična je bila borba med paroma Babič—Tobias in Korencan—Pavlin, ki je končala z rezultatom (7:5, 6:1). Babič—Tobias pa sta kmalu izpadla proti zmagovalnemu paru Voglar—Krnjar s 6:0 in 6:2.

Turnir, ki je bil izredno lepo obiskan, je pokazal, da si je ISSK Maribor vzgojil lepo število turnirskih igralcev, ki že danes štejejo med najboljše v naši ožji domovini. Kakor slišimo se bodo take prireditve ponavljale, kar bo zanimanje za beli sport gotovo močno povzdignilo.

„Gradjanski“ še vedno vodi

Gradjanski — Hašk 2:1 (1:0). — Katarofalni poraz Slavije 6:0 (3:0). — Hajduk — Jugoslavija 1:1 (1:1).

Po včerajšnjih tekmah za državno prvenstvo se še ni definitivno rešilo vprašanje bodočega državnega prvaka. Končno sliko bomo dobili šele po prihodni tekmi, ko se bodo srečali BSK — Hajduk in Gradjanski — Jugoslavija.

V Zagrebu sta se srečala vodeči in zadnji klub na tablici, t. j. Gradjanski in Hašk. Tokrat sta nastopila Glaser in Wöhl, toda poznala se jima je še blesura. Igra je kazala bolj prijateljski kot prvenstveni značaj. V 3. min. je Lešnik zabil vodilni gol. Do konca prvega polčasa je bila potem igra izenačena. V drugem polčasu je postala zopet živ-

vahnješa in v 3. min. je Hašk izenačil. V 36. min je bilo doseženo končno stanje 2:1 za Gradjanskega. Sodil je madž. sodnik Pallesy.

*

V Beogradu se je odigrala tekma med BSK in Slavijo, za katero je vladalo precejšnje zanimanje, saj je ta tekma bila odločilna za drugo mesto na tablici. Sarajevčani so s to tekmo izgubili vse izgleda za prvaka. Po prvem голу je Slavija odpovedala na čeli črti. Edino vratar je bil na mestu, toda katastrofa je bila neizbežna. S 6 goli je Slavija zapustila igrišče. Sodil je Madžar Antalics.

Ustanovitev Slovenske sportne zveze

V petek je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Slov. sportne zveze. Udeležili so se ga številni predstavniki sportnih organizacij in klubov. Iz poročila je razvidno, da deluje danes v Sloveniji 420 sportnih društev. Izdanih je bilo v 20 letnem delovanju okoli 30 milijonov din, ki so ponajveč iz zasebnih virov, dočim je državne subvencije bilo 1 in pol milijona din. Ker so Hrvati in Srbi združili vsled nove politične ureditve svoje sportne zve-

ze v zajednico, je tembolj važno, da dobi sedaj tudi slovenski sport svojega reprezentanta. SSZ bo oni faktor, ki bo v tesnem sodelovanju z vsemi ostalimi organizacijami skrbel za procvit sporta v Sloveniji. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dr. Ciril Pavlin, za podpredsednika dr. J. Köstl in dr. Stanko Lapajne, za tajnika I. Gorec in za blagajnika J. Gorjanc. Nadzorstvo F. Cvetko, Z. Svigelj in Matela.

s Prvenstvene dirke ljubljanske koles. podzveze bodo v nedeljo, 16. t. m.

s Na gorskih motornih dirkah v Zagrebu je dosegel najboljši čas dneva Jerko Babič.

s ČSK in Gradjanski iz Čakovca so pristopili Hrvatski nogometni zvezi.

s Medmestna tekma juniorjev Zagreba in Varaždina se je končala v razmerju 3:2 za Zagreb.

RESITEV KRIZANKE ST. 77

Vodoravno: Semiramis, Aral, vata, Riko, Avar, na, la, Jim, kit, ej, kad, jo, vas, mag, opore, pedal, emanacija, Karavelov, ona, Ant, Ra, Una, A. O.

Navpično: Sarajevo, roke, Erinja, ma, na, mak, sopara, ilo, pena, starodaven, Ava, race, M v, Melila, Italija, Jona, Saratoga, avto.

Vaš uspek: mali oglasi v „Večerniku“!

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglaših (sane vsaka beseda 50 par. najmanjša orisodobina za te oglase le 8.—). Družbe, preklicali dopisovanja in žepitovinski oglaš dln 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase le 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi tavek za enkratno objavo znaša dln 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takol pri naročilu, oziroma za te vnoslati v pisne skupaj z naročilom ali pa oc poštal položilci na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znakka za 8 dln.

SLUŽBO DOBI

BRIVSKEGA POMOČNIKA mlajšega, sprejemem takol v stalno službo. Driljevič, Valva zorjeva 30. 4252-2

SPRETNEMU PLESKARJU nudim lep postranski zaslužek. Prednost imajo oni, ki lepo in čisto lakirajo, kavkaški orehi imitira tvrdka sama. »Efk«, mizarstvo, Frančiškanska 12. 4251-2

SOBO ODDA

SOBO separirano, oddam. Mesečno 80 din. Zg. Radvanjska c. 97. zraven tovarne svile. 4008-8

Kopalne obleke,

najnovejši modeli, nudi ugodno Lama, Jurčičeva ul. 4

SOBO IŠČE

OPREMLJENO SOBO zračno in sončno, tudi blizu avtobusne postaje, zunaj centra, išče mlčen zakonski par. Event. tudi s hrano. Ponudbe na ogl odd. »Večernika« pod »Točen plačnik«. 4022-9

POSEST

MALA HIŠICA v Nekrepovi ul. Maribor. s 3 sobami in priliklinami se odda v najem. Vprašati: Studenci, Slomškova ul. 17. 4247-11

HIŠO

z velikim vrtom prodam Mihael Ogrizek, Bohova 39. t. Hoče pri Mariboru. 4245-11

Lepo foto-kopije in povečave izdeluje DROGERIJA KANČ

ŽENSKI KOTIČEK

DAME, POZOR!

Najboljšo trajno, takol valovito ondulacijo z Mažek preparatom »India« prejmete od danes za 50 din v salonu Driljevič, Valvazorjeva 30. 4253-18

ŠIRITE »VEČERNIK«!

POUK

ITALIJANŠČINA NEMŠČINA, FRANCOŠČINA po lahki, hitri metodi. Individualen pouk. Zajemčen uspeh Gregorčičeva 3. pritličje, desno nasproti realke. 4255-21

VOZILA

Prodam lep, skoraj nov ŠPORTNI VOZIČEK Vprašati do 12. t. m. Radvanjska c. 8. 4249-22

RAZNO

LEPA ZEMLJA

za vrtove se odda brezplačno. Vprašati je v pisarni stavbenika Nassimbeni. 4151-28

Ugodno prodam lep ŽELEZNI ŠTEDILNIK mizne oblike, stroj za rezanje mesa, en tržni voziček (gare), letni sportni moški plašč, letne modne hlače, telovnik in sandale, Koroška c. 63, spredaj. 4200-28

MODERNI VOZIČKI

po vseh cenah BOGOMIR DIVJAK Ulica Trzeta 100110 / 10

ŽIVALI

MLADI VOLČJAKI se oddajo brezplačno. Tomšičeva 4. 4250-24

KUPUJ DOMAČE BLAGO

Pohitite, pohitite!!!

danes zadnji dan!

Nabavite si še danes srečko državne razredne loterije v

„GRADU SREČE“

glavni kolekturi državne razredne loterije »PUTNIK«, Maribor.

Žrebanje III. razreda že 11. junija 1940.

Milijani se na razpolaga!

Pohitite!